

Гај Плиниј ја поздравува Калпурнија Хиспула*

Превод од латински:
Ема Андоновска
emkamk@yahoo.com

Бидејќи претставуваш пример за љубов кон семејството и кон најдобриот и најсакан брат, кого не помалку го милуваш, и бидејќи ја љубиш неговата ќерка [1] како своја, претставувајќи не само нејзина тетка, туку и замена за изгубениот татко, не се сомневам дека ќе бидеш бескрајно радосна, кога ќе разбереш дека таа му е достојна на својот татко, тебе и на својот дедо[2]. Таа е необично остроумна, бескрајно уредна, ме љуби, што е знак за нејзината чедност. Освен тоа, заради моја љубов се занимава и со книжевност. Ги има моите книги, ги чита, дури и ги учи наизуст. Колку е само загрижена кога одам на суд! А колку е среќна кога сум завршил! Насекаде испраќа луѓе, коишто ѝ јавуваат колку одобрувања, колку восклиции сум предизвикал, со каков успех сум ја завршил парницата. Кога рецитирам, таа седи најблизу до завесата и највнимателно ги слуша пофалбите упатени до мене. Ги пее моите стихови, а свири и на китара, во што не ја подучил ниту еден учител, туку љубовта – најдобрата учителка.

Поради сето ова, најискрено се надевам дека нашата слога ќе биде постојана и, од ден на ден, сè поголема. Таа ја љуби мојата слава, а не мојата младост или моето тело, кои постепено се губат и стареат. Та ништо друго не може ни да ѝ прилега на онаа, којашто била растена во твои раце, којашто била советувана со твои совети, којашто во твојот дом не видела ништо друго, освен посветеност и чесност, и којашто, најпосле, научила да ме љуби поради твоите пофалби за мене. Бидејќи ти ја почитуваше мојата мајка како своја, се заземаше за мене уште од најрана возраст, ме фалеше и претскажуваше дека ќе бидам таков, каков што сега ме гледа мојата жена. Поради тоа, ние сме ти благодарни; јас, затоа што ме спои со неа, а таа, затоа што ја спои со мене, како да си нè одбрала еден за друг. Поздрав!

Гај Плиниј ја поздравува својата Калпурнија

Никогаш не сум се жалел на своите обврски, сè досега, затоа што ме спречија да те испратам, кога отпатува во Кампанија на лечење, или да ти се приклучам, откако веќе замина. Сега особено копнеам да бидеме заедно, за очиве да се уверат како се здобиваш со сила, како зајакнува твоето крвко тело, и дали, воопшто, ти годат забавите во вилата и шареноликоста на пределот. Се разбира, и да беше сосема здрава, јас подеднакво ќе се грижев за тебе. Имено, човек е несигурен и вознемирен, кога ништо не знае за оној, што неизмерно го љуби. Сега, кога си отсутна, а покрај тоа и болна, ме ужаснуват изолираноста и разните грижи. Се плашам од сè, си замислувам секакви нешта, и, како што бидува со оние што стравуваат, најчесто ми излегува пред очи токму она, што најмногу го избегнувам. Затоа те преколнувам да ми ја намалиш грижата, така што ќе

ми пишуваш писма еднаш или дури и двапати на ден. Барем ќе бидам сигурен додека ги читам; а откако ќе ги прочитам, повторно ќе стравувам. Поздрав!

Гај Плиниј ја поздравува својата Калпурнија

Пишуваш дека тешко те погодува моето отсуство и дека единствена утеха ти е тоа, што наместо мене, ги држиш моите книги и често ги ставаш таму, каде што треба да бидам јас. Мило ми е што ти недостасувам, што се тешиш на тој начин. Јас постојано ги читам твоите писма и одново ги земам в раце, како штотуку да пристигнале. Но тогаш уште повеќе ми се разгорува копнежот по тебе. Колку само би ми биле слатки разговорите со онаа, чишто писма се толку прекрасни! Бездруго, пишувај ми најчесто што можеш, иако тоа ќе ме растажува подеднакво, колку што ќе ме радува. Поздрав!

Гај Плиниј ја поздравува својата Калпурнија

Неверојатно колкав копнеж ме обзема по тебе. Причина за тоа е, пред сè, мојата љубов, но и тоа што не сме навикнати да бидеме разделени. Затоа, поголемиот дел од ноќите го минувам буден, со твојот лик пред очи; затоа преку ден нозеве сами ме водат до твојата соба, во она време од денот кога имав обичај да те посетувам. Најпосле, зловолен и несреќен се повлекувам назад од празниот праг. Единственото време поминато без овие измачувања е она поминато во судот, кога се занимавам со парниците на пријателите. Претстави си сега каков е мојот живот, кога барам оддишка во работата, а утеха во бедата и грижите. Поздрав!

Белешки:

* Преведено според: C. Plinii Caecilii Secundi Epistularum, William Heinemann Ltd, London & Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, MCMLXI.

[1] Калпурнија, жената на Плиниј.

[2] Фабат, со кого Плиниј често се допишувал.